

ועדת הבחירות המרכזית לכנסת ה-21

הנשיא אברהם טל
יושב ראש ועדת הבחירות האזורית מרכז דרום

תר"מ 21 / 126

העותר : משה רווה

נגד

המשיבים :

1. רמי שוחט
2. אורית בז'רנו
3. קובי הרצמן
4. מועצה מקומית חוף השרון

עתירה לצו מניעה לפי סעיפים 17ב ו-17ד לחוק הבחירות (דרכי תעמולה), התשי"ט-1959

החלטה

בפניי עתירה לפי סעיפים 17ב ו-17ד לחוק הבחירות (דרכי תעמולה), התשי"ט-1959 (להלן: חוק דרכי תעמולה), בעניין בחירות לוועד המקומי כפר נטר, במסגרת הבחירות למועצה המקומית חוף השרון (להלן: המועצה), ליתן צו האוסר על הוועד המקומי של כפר נטר (להלן: הוועד המקומי) לקיים אירוע חגיגת 80 שנה לכפר נטר העתיד להתקיים ביום 12.10.2018 (להלן: האירוע), אשר לטענת העותר מהווה תעמולת בחירות הממומן מכספי ציבור, האסורה לפי סעיף 2א לחוק דרכי תעמולה.

א. רקע עובדתי:

1. בתאריך 30.10.2018 יתקיימו הבחירות למועצות האזוריות, ובכלל זה לוועד המקומי. העותר הוא חבר בוועד המקומי, אך לטענתו אינו מתמודד בבחירות הקרובות.
2. המשיבים 1-3 חברים בוועד המקומי. המשיב 1 הוא יו"ר הוועד המקומי, המשיבה 2 היא חברת ועד והמשיב 3 הוא חבר הוועד שמכהן כגזברו. מכתבי הטענות עולה כי המשיבים 1 ו-3 מתמודדים גם בבחירות הקרובות לחברות בוועד המקומי, ואילו המשיבה 2 איננה מתמודדת.

טענות העותר

3. המשיבים 1-3 מהווים רוב בוועד המקומי, ועל כן הם מכריעים בכל החלטה שאינה טעונה הסכמה פה אחד. בתאריך 4.9.2018, החליט הוועד המקומי על קיום האירוע דנן, בישיבה שנתקבלה בנוכחות המשיבים 1-3 בלבד.

עמוד 1 מתוך 4

4. היישוב כפר נטר נוסד בשנת 1939, ועל כן שנת ה-80 להיווסדו תהא רק בשנה הבאה. ההחלטה לקיים השנה את חגיגות "ה-80" ליישוב התקבלה לנוכח הקרבה למועד הבחירות. משכך, האירוע הוא תעמולת בחירות הממומנת מכספי ציבור, וצפויה לעלות כ-100,000 ₪, ומשכך יש למנוע את קיומו.
5. האירוע לא נכלל בתכנית הוועד המקומי לשנת 2018, עלותו לא נכללה בתקציב הוועד המקומי, ותקצובו לא אושר על ידי המועצה האזורית.
6. במסגרת האירוע יבנו ילדי כפר נטר יחד עם תושבי הכפר פסלים בהנחייתו של אומן אשר נשכר במיוחד לשם כך. פעילות זו עוברת על סעיף 2 לחוק דרכי תעמולה האוסר על שימוש בילדים מתחת לגיל 15 לצורך תעמולת בחירות.
7. ההתקשרות עם האומן נעשתה ביום 21.9.2018, ולכן יש להורות על ביטול ההתקשרות עם האומן ועל ביטול האירוע או דחייתו למועד נדחה לאחר הבחירות.

טענות המשיבים 1-3

8. אין מדובר באירוע שנעשה לרגל הבחירות אלא מדובר בהקמתה של גינת פיסול חוויתית, שאין בה דבר הנוגע לתעמולת בחירות.
9. העתירה הוגשה בשיהוי שכן העבודות להקמת הגינה היו ידועות לעותר חודשים ארוכים ואף עומדות להסתיים. משכך הצו המבוקש מבקש למנוע מעשה עשוי, ועצם הגשת העתירה נגועה בחוסר תום לב מצד העותר שכן תכליתה הוא "להטיל רפש על המשיבים".
10. ההחלטות על הקמת הגינה נדונו מתחילת שנת 2018, לרבות אישורי התקציב הנדרשים, והעותר נטל חלק בישיבות הללו ואף נתן את ברכתו לפרויקט. בתחילת שנת 2018 הוקם צוות מתנדבים שגיבש את לוח פעילויות חגיגות ה-80 לכפר נטר, אירועים אלה החלו ביום 20.7.2018 והקמת הגינה היא חלק מהן. יידוע התושבים בקשר להקמת הגינה נעשה עוד ביום 26.3.2018.
11. אין לעצור את חגיגות ה-80 והפרויקטים המוקמים בגינם לנוכח הבחירות. נוכח העובדה שאין מדובר באירוע בחירות, מאזן הנוחות נוטה באופן מובהק לדחיית העתירה, ובשים לב להתחייבויות החוזיות שנקשר בהן כפר נטר ולפגיעה בתושבים.
12. אישור הסכם ההתקשרות עם הפסל לשם הקמת הגינה נעשתה בישיבת הוועד מיום 4.9.2018, וזאת רק לאחר שהתקבלו האישורים הנדרשים מהגורמים המקצועיים (יוע"מ"ש, קונסטרוקטור, יועץ בטיחות וכו'). העותר הוזמן לישיבה זו ואולם בחר שלא להגיע אליה.
13. האירוע הוא הפנינג לילדים, במסגרת הפעולה הרגילה של הוועד המקומי. בהזמנה לאירוע (שצורפה כנספח ב' לעתירה), מופיע הלוגו של כפר-נטר ואין כל אזכור למי מהמשיבים.
- לאירוע עצמו לא נקבע סדר יום ואפילו לא רשימת דוברים או מברכים. מדובר באירוע פתוח שבו ילדים באים לגן לשחק ולהשתתף ביצירה ומשחק, והמשיבים אינם מעורבים באירוע.
14. באף לא אחד מהפרסומים בקשר לאירוע פורסמו תמונותיהם של ילדים ולא נעשה כל שימוש בילדים לצורכי תעמולה.

15. משיבה 3 ביקשה למחוק אותה מהעתירה לנוכח העובדה כי היא לא מתמודדת בבחירות הקרובות לוועד המקומי ואין לה כל עניין בתעמולת בחירות בכלל, או נגיעה לעניינים נושא העתירה בפרט.

טענות המשיבה 4

16. הוועד המקומי פועל כישות מוניציפאלית והוסמך על ידי המועצה לנהל את ענייניו לרבות בתחומי התרבות, ובכללם העניין נושא העתירה. לאחר אישור התקציב אין לה כל מידע על אופן ניצולו ושימושו לאורך שנת הכספים. המועצה הותירה את ההחלטה לשיקול דעתי מבלי להתייחס לגופן של טענות.

ב. התשתית הנורמטיבית:

17. סעיף 2א לחוק דרכי תעמולה קובע כדלהלן:

"לא ייעשה שימוש, בקשר עם תעמולת בחירות, בכספים או בנכסים מוחשיים או בלתי מוחשיים של גוף מבוקר כמשמעותו בפסקאות (1), (2), (3), (4) ו-(9) של סעיף 9 לחוק מבקר המדינה, תשי"ח-1958 [נוסח משולב], או של תאגיד שהממשלה או רשות מקומית משתתפת בהנהלתו או בהונו, ולא ייעשה שימוש כאמור במקרקעין או במטלטלין המוחזקים למעשה על ידי גוף או תאגיד כזה..."

חוק דרכי תעמולה חל, בהתאם לאמור בסעיף 1 שבו – על הבחירות לכנסת ועל הבחירות לעיריות ולמועצות המקומיות (ויוזכר כי מועצות אזוריות הן סוג של מועצה מקומית, וכי סעיף 137 לצו המועצות המקומיות (מועצות אזוריות), התשי"ח-1958, מגדיר בחירות, כבחירות למועצה, לראשותה ואף לוועד מקומי).

18. הסעיף האמור אוסר על שימוש במשאבים של גוף מבוקר, בקשר עם תעמולת בחירות. תכליות האיסור הינן לשמור על השוויון בין המועמדים, ולשמור על ניצול משאבי ציבור לצרכים להם נועדו, ולא לצרכי בחירות (תר"מ 2/19 פיינשטיין נ' מלול (8.11.2009); הש' א' פרוקצ'יה (להלן – פרשת פיינשטיין); תב"כ 2/21 רמי כהן נ' מירי רגב ואח', השופט ח' מלצר (18.04.2018) (להלן – פרשת רמי כהן)).

19. הלכה היא כי יש להקפיד ביתר שאת על הוראת סעיף 2א לחוק דרכי תעמולה בכל הנוגע לנבחרי ציבור מכהנים, זאת כדי לצמצם את היתרון וחוסר השוויון האינהרנטי בגיוס תמיכה למועמד מכהן (ראו: פרשת פיינשטיין, פרשת רמי כהן, תר"מ 14/20 חברי סיעת למען התושבים המועצת העיר רעננה נ' חופרי (16.6.2013), השופט ס' ג'ובראן). יחד עם זאת, כבר נפסק שאין לשתק את פעילות הרשות המקומית, כל עוד אין מדובר בתעמולת בחירות אסורה, והיא אינה נכרכת עם נבחרי ציבור מכהנים (תר"מ 26/20 פרס נ' אבוטבול).

20. השאלה האם פעולה פלונית היא תעמולה, ולכן אין לבצעה בקשר עם משאבי ציבור, תיבחן לפי מבחן תכליתה הדומיננטית של הפעולה, בעיני הבוחר הסביר (דנג"ץ 1525/15 חה"כ אחמד טיבי נ' מפלגת ישראל ביתנו (23.08.2017); בג"ץ 869/92 זוילי נ' יו"ר ועדת הבחירות המרכזית, פ"ד מו(2) 692, 704 (1992), פרשת רמי כהן).

21. לצורך בחינת התכלית הדומיננטית של פעולה, קבעה הפסיקה מספר מבחני עזר למבחן הדומיננטיות. בין היתר, נפסק כי יש להתחשב: במועד ביצוע הפעולה, בזוהר יוזם הפעולה, האם עסקינן בפעולה שגרתית של הרשות, או בפעולה ייחודית וחד פעמית; בהיקף ההשפעה הצפוי של הפעולה על הבוחרים ובחשיבות התכלית האחרת העומדת בבסיס הפעולה והמחייבת את קיומה במתכונת זו. לבסוף נאמר כי יש לנקוט במבחן השכל הישר וההיגיון (ער"מ 3/21 עיריית חולון נ' עו"ד ניסן זכריה (12.7.18), השופט נ' הנדל, והאסמכתאות דשם).

ג. דיון והכרעה:

22. העותר לא עמד בנטל להוכיח בפניי כי המרכיב הדומיננטי באירועי חגיגות ה-80, הקמת הגינה והאירוע לילדים הינו תעמולתי. שמם של המשיבים 1-3 לא שורבב לאירוע, וחזקה עליהם שלא יעשו בו שימוש לצרכים אלה, באירוע גופו (ויוזכר שהפרה של חוק דרכי תעמולה הינה עבירה פלילית).

כך למשל לא הוברר אם מי מהמשיבים יישאו דברים באירוע, ההזמנה לאירוע חפה מכל גוון פוליטי, קיום האירוע היה ידוע לתושבים מזה חודשים ארוכים, ועצם קיום האירוע משולב במארג הכולל של אירועי חגיגות ה-80 לכפר-נטר. לא הוברר כלל איזה מאפיין באירוע עלול הבוחר הסביר לפרש כתעמולת בחירות, וניכר כי זיקתו של האירוע היא לא לרגל הבחירות אלא, כאמור, לרגל חגיגות ה-80 אשר החלו עובר לתקופת הבחירות ויימשכו גם לאחריה.

23. לאור כל האמור, אני דוחה את העתירה.

העותר יישא בהוצאות המשיבים 1-3 בסך של 2,000 ₪ לכל משיב.

נוכח תשובתה, תישא המשיבה 4 בהוצאותיה.

ניתנה היום, ה' בחשוון התשע"ט (14 באוקטובר 2018).

אברהם טל

**נשיא בית משפט מחוזי
יושב ראש ועדת הבחירות
האזורית מרכז-דרום**

עמוד 4 מתוך 4